

EQUADOR

TURISME COMUNITARI
I ALTERNATIVES SOCIALS

AGOST 2011

ACSUD
LAS SEGOVIAS
PAÍS VALENCIÀ

25

años de internacionalismo

FIL-PER-RANDA
Club de viatges

Comunitat de Llincho en Saraguro

EQUADOR

TURISME COMUNITARI I ALTERNATIVES SOCIALS

AGOST 2011

La cultura indígena en general i quitxua en particular té un component altament comunitari. La propietat, la tradició de treballar junts, l'autoritat, les normes socials, totes estan impregnades d'un comunitarisme desconegut per a la cultura occidental, tan individualista.

Conèixer eixa forma de viure, conèixer la realitat social i econòmica dels pobles indígenes, les seues lluites, no pot fer-se sense conèixer amb ells, sense escoltar-los directament, sense acompanyar-los en el treball i en les cerimònies, sense jugar amb els seus fills i saber què somnien.

Eixa experiència, també combinada amb recórrer un país tan divers com Equador (Andes, selva, Pacífic) ens farà viure interior i exteriorment una realitat que deixarà una fonda petjada a les nostres vides.

ENTREVISTA A PAOLA SARTI

Responsable de projectes de cooperació per al desenvolupament a l'Equador d'ACSUD Las Segovias País Valencià i guia del viatge.

Paola, què és el Turisme Comunitari?

El turisme comunitari és un turisme gestionat per les poblacions locals a través de les seues estructures organitzatives (comunitats, associacions) i que té com a eixos principals la redistribució equitativa dels beneficis generats, el respecte mediambiental i a les cultures i una relació directa entre els visitants i les comunitats locals. El turisme comunitari es desenvolupa en grups reduïts i pretén oferir la possibilitat de conèixer amb la població i conèixer des de dins la cultura i el context social que s'està visitant.

Per què apostar pel turisme comunitari?

En moltes ocasions, el turisme suposa impactes negatius als llocs que es visiten, a causa del requeriment de grans quantitats d'aigua i terra, així com els processos inflacionaris que provoca o la mercantilització de les cultures. Per altra banda, els beneficis econòmics es queden sols a la part de la societat que gestiona el projecte turístic.

Pel contrari, al turisme comunitari les decisions sobre l'activitat turística es prenen de forma socialitzada, buscant reduir al màxim els impactes negatius generats i repartint els beneficis econòmics de forma equitativa entre els participants en l'activitat i les estructures organitzatives de la població local que rep una part dels guanys per a reinvertir-la en benefici de tota la comunitat.

Al cas d'Equador, el turisme comunitari ha estat impulsat des dels anys vuitanta pel pobles indígenes que han vist a aquesta activitat una estratègia per complementar les activitats tradicionals de les comunitats rurals i disminuir els efectes negatius que estava produint el turisme de masses controlat per empreses externes.

Com va sorgir aquesta proposta de turisme comunitari a Equador?

La proposta del viatge de turisme comunitari a Equador sorgeix de la relació de solidaritat entre l'associació valenciana ACSUD Las Segovias PV, la fundació equatoriana Maquita Cushunchic (MCCH), la Federació Plurinacional de Turisme Comunitari a Equador (FEPTCE), i la col·laboració del Club de Viatges Fil-per-Randa. La proposta busca oferir la possibilitat d'aplicar la filosofia del consum responsable (coneixent allò que està darrere del que comprem i que suposa per a les persones i el medi ambient)

també al turisme cap als països del sud. En la proposta participen també altres organitzacions equatorianes i de migrants que aposten per la construcció d'un món més just per a totes i tots.

Qui és ACSUD Las Segovias del País Valencià?

L'Associació per a la Cooperació amb el Sud Las Segovias és una Organització No Governamental per al Desenvolupament (ONGD), laica i independent. Va nàixer en 1986, en la regió de Las Segovias, al nord de Nicaragua com a suport solidari a la causa sandinista. Es constitueix en una plataforma per a acompanyar els pobles del sud en l'exercici dels seus drets i la construcció del model de vida que han triat i que els és negat. En el País Valencià l'associació concentra el seu treball a l'Equador i a Guatemala on recolza propostes d'autogestió econòmica per la sobirania alimentària i d'autonomia política i participació socials dels pobles indígenes.

Què caracteritza a aquest viatge?

El viatge de turisme comunitari a Equador ofereix la possibilitat de conèixer els llocs més bonics del país (selva amazònica, platges del Pacífic, volcans andins...) i, al mateix temps, conèixer amb els seus pobles indígenes i entendre les seues propostes i experiències autònomes de desenvolupament.

El viatge es desenvolupa en tres moments diferents: abans de la partida, amb la realització d'una jornada formativa d'un cap de setmana en la qual participen persones coneixedores d'Equador i de les propostes alternatives dels seus moviments socials, que permet als viatgers conèixer en detall a més de la ruta a seguir, el context socio-polític i les organitzacions que es visitaran durant el recorregut; el *tour* per Equador i la seua immensa diversitat ambiental i cultural, prenent contacte amb el país a través de les propostes socials que estan posant en marxa la població organitzada i els pobles indígenes; i, en tornar, saber en detall on s'ha invertit els diners del viatge, avaluar l'experiència i tindre la possibilitat d'involucrar-se amb recolzament solidari a les propostes visitades.

En definitiva, un viatge que ens permetrà tornar més plens i rics.

Allotjament comunitari a Shandia

ITINERARI:

PRIMER DIA DEL VIATJE / dilluns 8 d'agost

- Vol València - Madrid
- Vol Madrid - Quito
- Sopar a Quito
- Allotjament a l'Hotel Fuente de Piedra II (3 nits)

SEGON DIA DEL VIATJE / dimarts 9 d'agost

- Presa de contacte amb les organitzacions socials
- Visita de Quito
- Dinar

TERCER DIA DEL VIATJE / dimecres 10 d'agost

- Reunió amb les organitzacions socials (comerç just, vivendes socials, moviments indígenes)
- Visita del Parc Metropolità. Museu de Guayasamín
- Dinar

QUART DIA DEL VIATJE / dijous 11 d'agost

- Trasllet en minibus cap a la selva amazònica de Napo
- Visita al balneari termal de Papallacta
- Sopar
- Allotjament en cabanyes de la comunitat Shandia, Tena (3 nits)

CINQUÉ DIA DEL VIATJE / divendres 12 d'agost

- Shandia, convivència amb famílies indígenes
- Pensió completa

SISÉ DIA DEL VIATJE / dissabte 13 d'agost

- Shandia, excursió a la cascada Pimpilala i visita al port fluvial de Misa Hualli
- Pensió completa

SETÉ DIA DEL VIATJE / diumenge 14 d'agost

- Trasllet a Pujo - Riobamba
- Pujada als Andes
- Visita al centre arqueològic inca d'Ingapirca
- Sopar
- Allotjament en la Comunitat Casa Cóndor al peu del Volcá Chimborazo (2 nits)

Cabanyes de Poza Honda

HUITÉ DIA DEL VIATJE / dilluns 15 d'agost

- A Casa Cóndor, excursió per la falda del Chimborazo
- Pensió completa

NOVÉ DIA DEL VIATJE / dimarts 16 d'agost

- Trasllet a Ingapirca per la Avenida de los Volcanes
- Excursió en el tren reconstruït per la Nariz del Diablo entre els immensos penya-segats de la cordillera andina
- Visita al centre arqueològic inca d'Ingapirca
- Sopar
- Allotjament en la posada d'Ingapirca

DESÉ DIA DEL VIATJE / dimecres 17 d'agost

- Trasllet a Saraguro
- Visita de Cuenca la ciutat colonial millor conservada d'Equador
- Pensió completa
- Allotjament amb famílies de la comunitat Saraguro (3 nits)

ONZÉ DIA DEL VIATJE / dijous 18 d'agost

- Dia de convivència amb les famílies que acullen al grup
- Pensió completa

DOTZÉ DIA DEL VIATJE / divendres 19 d'agost

- Participació en un ritual de la cultura Saraguro en el lloc sagrat Baño del Inca
- Visita a la comunitat de Gera
- Nit cultural en Peña Inka Wasi
- Pensió completa

TRETZÉ DIA DEL VIATJE / dissabte 20 d'agost

- Trasllet a Guayaquil
- Passeig per el Malecón Simón Bolívar al oceà Pacífic
- Dinar
- Hotel a Guayaquil

CATORZÉ DIA DEL VIATJE / diumenge 21 d'agost

- Trasllet a la comunitat de Poza Honda (Manabí)
- Visita a les petites indústries artesanals dels pobladors de Manabí
- Pensió completa
- Cabanyes comunitàries (2 nits)

Casa Posada en Saraguro

QUINZÉ DIA DEL VIATJE / dilluns 22 d'agost

- Excursió pel llac verd de Poza Honda i els boscos de l'interior
- Vesprada de convivència
- Pensió completa

SETZÉ DIA DEL VIATJE / dimarts 23 d'agost

- Trasllet a Salango (oceà Pacífic) seguint la costa semidesèrtica
- Excursió a la llaguna sulfurosa de Agua Blanca
- Platja de Los Frailes
- Pensió completa
- Cabanyes comunitàries (2 nits)

DISSETÉ DIA DEL VIATJE / dimecres 24 d'agost

- Dia d'excursió. Avistament de balenes
- Convivència comunitària
- Pensió completa

DIHUITÉ DIA DEL VIATJE / dijous 25 d'agost

- Trasllet a Guayaquil per la costa del oceà Pacífic
- Dinar
- Vol Guayaquil - Madrid

DINOVÉ DIA DEL VIATJE / divendres 26 d'agost

- Vol Guayaquil - Madrid
- Vol Madrid - València

AGOST 2011

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Fortalesa d'Ingapirca

FORMACIÓ PRÈVIA

Es realitzarà, a València, un taller de formació durant un cap de setmana del mes de juny (matí i vesprada del dissabte i matí del diumenge). L'assistència serà obligatòria.

Els continguts que es tractaran durant el taller són: context històric i actual d'Equador, característiques del viatge i explicació dels projectes a visitar, turisme comunitari, consells pràctics, etc.

El preu del taller està contingut al preu del viatge (s'exclouen menjars i allotjament).

PREU DEL VIATGE

2.665 euros + 440 euros de taxes de l'aeroport

Inclou:

- Vol Internacional València - Madrid - Quito / Guayaquil - Madrid - València
- Transport intern (autobús propi) en Equador i trajecte del tren d'Alausí
- Allotjament segons programa
- Menjars segons programa
- Formació abans del viatge
- Acompanyant cultural equatorià permanent durant l'estada
- Guia d'ACSUD-Las Segovias PV / Fil-per-Randa

INSCRIPCIÓ, COBERTURA LEGAL I ORGANITZACIÓ TÈCNICA

La **inscripció i pagament** del viatge es farà en **Esplai Viatges**, empresa responsable de la cobertura legal i l'organització tècnica i col·laboradora habitual del Club de Viatges Fil-per-Randa.

Esplai Viatges S.L.

C/ Periodista Azzati, 5 -2 -3B, 46002 València

Tl. **963 511 274** www.esplaiviatges.com

ORGANITZACIONS IMPLICADES

Organitzacions del País Valencià

ACSUD Las Segovias País Valencià

ONG de Cooperació al Desenvolupament.

www.acsud.org

Club de Viatges Fil-per-Randa

Organització especialitzada en viatges basats en el turisme cultural i natural.

www.fil-per-randa.com

INTI ÑAN

Associació d'indígenes residents al País Valencià, formada fonamentalment per migrants de la etnia kichwa-saraguro, amb seu social a Massamagrell.

www.intichaski.org

Organitzacions equatorianes

Fundació Maquita Cushunchic - MCCH

Va néixer en 1985 de la iniciativa de les Comunitats Eclesials de Base del sud de Quito i Grups Juvenils, per a treballar en la comercialització comunitària al servei dels sectors de menors recursos del país. Disposa d'una operadora turística legalment establida que donarà la cobertura logística a Equador.

www.fundmcch.com.ec

Fundació Jatari – Xarxa de Turisme Comunitaria “Saraguro Rikuy”

Entitats indígenes que tenen com objectiu promoure un procés de desenvolupament integral sustentable del poble quitxua-saraguro, basat en els potencials humans i naturals de les comunitats, respectant el medi ambient i la diversitat cultural.

www.jatari.org - www.turismosaraguro.com

Federació Plurinacional de Turisme Comunitari d'Equador - FEPTCE

Organització de segon grau, d'àmbit estatal, que agrupa un centenar d'iniciatives de turisme comunitari, amb l'objectiu de millorar l'economia i enfortir la identitat cultural de les comunitats.

www.feptce.org

